

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103 код ЄДРПОУ 40381452

На № _____ від _____
№ _____

Голові Верховної Ради України
Парубію А.В.

вул. Грушевського, 5, м. Київ, 01008

Шановний Андрію Володимировичу!

Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) розглянуло депутатський запит народного депутата України Головка М.Й., оголошений на засіданні Верховної Ради України 08.06.2018, щодо можливого порушення в.о. Голови Фонду державного майна України Трубаровим Віталієм Миколайовичем вимог антикорупційного законодавства та інформує про таке.

Національне агентство за результатом розгляду зазначеного депутатського запиту надало відповідь народному депутатові України Головку М.Й. в листі від 06.07.2018 № 32-01/28408/18 копія якого додається.

Додаток: на 5 арк. в 1 прим.

З повагою

Голова

О.А. Мангул

047060

Барабаш (044) 200-08-26

Національне агентство з питань запобігання корупції
32-01/28408/18 від 02.07.2018

9.18.16

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103 код ЄДРПОУ 40381452

На № _____ № _____
від _____

**Народному депутатові України
Головку М.Й.**

а/с 13, м. Тернопіль, 46001

Шановний Михайле Йосифовичу!

Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) розглянуло Ваш депутатський запит від 07.06.2018 № 2078/2018, оголошений на засіданні Верховної Ради України 08.06.2018, щодо можливого порушення в.о. Голови Фонду державного майна України Трубаровим Віталієм Миколайовичем вимог антикорупційного законодавства та інформує про таке.

Відповідно до рішень Національного агентства від 10.04.2018 № 714 та від 04.05.2018 № 883 у Національному агентстві тривають повні перевірки декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2016 та 2017 роки, поданих Трубаровим Віталієм Миколайовичем.

Згідно з розділом IV Порядку проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, затвердженого рішенням Національного агентства від 10.02.2017 № 56, за результатами проведеної повної перевірки декларації Національним агентством приймається рішення про результати здійснення повної перевірки.

Якщо в результаті повної перевірки декларації було встановлено відображення у декларації недостовірних відомостей, неточну оцінку задекларованих активів, наявність конфлікту інтересів або ознак незаконного збагачення, у Рішенні про результати здійснення повної перевірки декларації додатково наводяться обґрунтування відповідних висновків, у тому числі посилання на матеріали, які стали підставою для висновку, та враховуються пояснення суб'єкта декларування. При цьому разом з Рішенням про результати здійснення повної перевірки декларації Національне агентство приймає рішення щодо направлення Рішення про результати здійснення повної перевірки декларації до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції з урахуванням положень статті 216 Кримінального процесуального кодексу України.

Після розгляду рішення про результати проведеної повної перевірки та прийняття його на засіданні Національного агентства рішення протягом трьох робочих днів з моменту його прийняття буде розміщено на веб-сайті Національного агентства.

Національне агентство з питань запобігання корупції

32-01/28407/18 від 02.07.2018

9.14.24

047087

Разом із тим стосовно наявної у повідомленні інформації щодо можливих порушень Трубаровим В.М. вимог статті 25 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) у частині порушень обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності в порядку інформування повідомляємо про таке.

Стаття 25 Закону визначає, що особам, зазначеним у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, забороняється:

1) займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України;

2) входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України.

Відповідно до статті 11 Закону України «Про бджільництво» право на утримання бджіл і зайняття бджільництвом мають громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які мають необхідні навички або спеціальну підготовку, а також юридичні особи.

Зайняття бджільництвом здійснюється без окремого дозволу органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування.

Згідно з положеннями статті 18 Закону України «Про бджільництво» заготівля та реалізація продуктів бджільництва здійснюються фізичними та юридичними особами відповідно до чинного законодавства.

Статтею 1 Закону України «Про особисте селянське господарство» особисте селянське господарство визначено як господарська діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків та надання послуг з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму.

Частиною першою статті 1 Закону України «Про особисте селянське господарство» передбачено, що члени особистого селянського господарства здійснюють діяльність на свій розсуд і ризик у межах встановленого правового господарського порядку, дотримуючись вимог цього Закону, законів України, інших нормативно-правових актів.

Діяльність, пов'язана з веденням особистого селянського господарства, не належить до підприємницької діяльності.

Положеннями статті 6 Закону України «Про особисте селянське господарство» передбачено, що до майна, яке використовується для ведення особистого селянського господарства, належать земельні ділянки, жилі будинки, господарські будівлі та споруди, сільськогосподарська техніка, інвентар та обладнання, транспортні засоби, сільськогосподарські та свійські тварини і птиця, бджолосім'ї, багаторічні насадження,

вироблена сільськогосподарська продукція, продукти її переробки та інше майно, набуте у власність членами господарства в установленому законодавством порядку.

Таким чином, ураховуючи наведені норми законодавства, реалізація продуктів бджільництва в рамках ведення особистого селянського господарства не є підприємницькою діяльністю, а відповідно не обмежується вимогами статті 25 Закону.

Водночас стосовно викладеної у повідомленні інформації щодо можливого отримання подарунка Трубаровим В.М. у зв'язку з придбанням авто за ціною, нижчою за мінімальну ринкову, інформуємо про таке.

Встановлюючи наявність/відсутність у діях Трубарова В.М. ознак порушення вимог Закону щодо одержання подарунків, керуючись положеннями Конституції України, Цивільного кодексу України (далі – ЦК), Кодексу України про адміністративні правопорушення, Закону та враховуючи інформацію, викладену в листах Київського науково-дослідного інституту судових експертиз від 03.10.2017 № 15977-17 та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 08.08.2017 № 3805-04/27707-03, слід зважати на таке.

Згідно зі статтею 41 Основного Закону України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним.

Статтею 627 ЦК гарантовано свободу договору, яка передбачає, що сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог ЦК, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

Ціна в договорі встановлюється за домовленістю сторін (стаття 632 ЦК). У випадках, визначених законом, застосовуються ціни (тарифи, ставки тощо), які встановлюються або регулюються уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування.

Разом з тим, не порушуючи зазначені гарантії права власності, встановлені Конституцією України та ЦК, Закон як спеціальний законодавчий акт передбачає деякі обмеження щодо набуття права власності для окремих суб'єктів правовідносин, на яких поширюються вимоги цього Закону.

У розумінні Закону подарунком є грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової (стаття 1 Закону).

З огляду на зазначене подарунком можна назвати речі, які придбаваються/купуються суб'єктом, на якого поширюються вимоги статті 23 Закону, і мають ціну, нижчу за мінімальну ринкову.

Керуючись вказаною законодавчою дефініцією поняття «подарунок», для чіткої і однозначної констатації належності відповідної речі до категорії «заборонених» для одержання/придбання подарунків (наприклад, автомобіля, придбаного за ціною, яка, на перший погляд, за окремою суб'єктивною оцінкою сприймається як «значно занижена»), слід знати мінімальну ринкову ціну такої речі (а в ситуації, що розглядається, – транспортного засобу) з аналогічними (зокрема технічними) характеристиками, придатністю до використання (стан справності) тощо, що мала річ (автомобіль) на момент її продажу.

Проте, незважаючи на наявність вказаного визначення подарунка в Законі, порядок встановлення мінімальної ринкової ціни (механізм визначення, критерії оцінки, умови, за яких формується ціна, часовий проміжок актуальності ціни), орган,

уповноважений визначати мінімальну ринкову ціну та формувати відповідні бази даних, на сьогодні не визначені.

За таких умов фактично жодна річ, придбана (отримана) за очевидно низькою ціною (тобто невластивою для певної речі у справному та придатному до належного використання стані), не може бути віднесена до категорії подарунків у розумінні Закону, оскільки чіткі законодавчі умови для практичної реалізації статті 23 цього Закону та доведення її порушення в частині надання/одержання такого подарунка за ціною, нижчою мінімальної ринкової, не створені.

З огляду на те, що при встановленні вартості відповідної речі стосовно мінімальної ринкової ціни та при доведенні можливого порушення/дотримання окремим суб'єктом вимог антикорупційного законодавства щодо одержання подарунків саме ціна речі (автомобіля) піддається сумніву, у законодавстві має бути визначена чітка та однозначна процедура розрахунку мінімальної ринкової ціни, єдина й загальна для усіх таких випадків. Це, у свою чергу, давало б суб'єкту, на якого поширюються обмеження щодо одержання подарунків, можливість правильно розуміти і визначати межі правомірності своєї поведінки з тим, щоб не допускати правопорушень.

До того ж для віднесення речі (автомобіля) до категорії «неправомірного» подарунка необхідно знати його реальну ціну саме на момент продажу (купівлі).

Натомість наявні на сьогодні законодавчі та практичні інструменти не передбачають такої можливості.

Так, згідно з наданою Міністерством економічного розвитку і торгівлі інформацією (лист від 08.08.2017 № 3805-04/27707-03), Мінекономрозвитку відповідно до Податкового кодексу України (пункт 173.1 статті 173 та підпункт 267.2.1 пункту 267.2 статті 267), Порядку визначення середньоринкової вартості легкових автомобілів, мотоциклів, мопедів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.04.2013 № 403, та Методики визначення середньоринкової вартості легкових автомобілів, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.2016 № 66, на підставі даних ДП «Держзовнішінформ» про ціни на нові транспортні засоби розраховує лише середньоринкову вартість легкових автомобілів, мотоциклів, мопедів.

У свою чергу Київський науково-дослідний інститут судових експертиз (лист від 03.10.2017 № 15977-17) поінформував, що при здійсненні оцінки колісних транспортних засобів судові експерти та оцінювачі повинні керуватися положеннями Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 № 1440, і Методики товарознавчої експертизи та оцінки дорожніх транспортних засобів (із змінами та доповненнями), затвердженої наказом Міністерства юстиції України, Фонду державного майна України від 24.11.2003 № 142/5/2092, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 24.11.2003 за № 1074/8395 (далі – Методика).

Зазначені нормативні акти не містять визначень для поняття «мінімальна ринкова вартість» або «мінімальна ринкова ціна». При цьому Національний стандарт № 1 містить лише загальні положення, що стосуються проведення оцінки майна взагалі, натомість Методика містить положення, які деталізовано та пристосовано саме до галузі оцінки колісних транспортних засобів.

Окремо слід звернути увагу на те, що голова громадської організації «Рада з захисту законності та правопорядку» Щелчков О.В. у своєму повідомленні ймовірно посилається на інформацію спеціалізованих веб-сайтів із продажу транспортних

засобів в Україні щодо ринкової вартості аналогічних автомобілів, актуальної на час формування повідомлення.

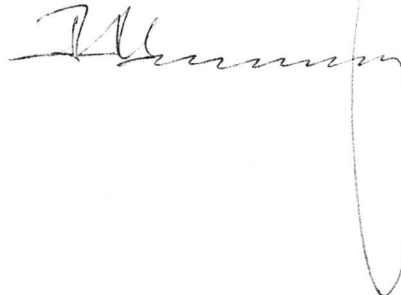
Натомість необхідно зауважити, що вартість автомобіля на цей час могла суттєво відрізнятись від вартості транспортних засобів, що придбавались відповідним суб'єктом у 2016 році.

При цьому не можна вважати ціну речі (автомобіля), запитувану продавцем-фізичною особою, такою, що сформована з урахуванням реальних технічних характеристик речі (автомобіля) та інших об'єктивних критеріїв, за яких встановлюється ціна, оскільки її формування здійснюється продавцем за власним переконанням та виходячи із власних потреб, з огляду на можливий вплив багатьох факторів, у тому числі форс-мажорних обставин (наприклад, різке коливання курсу валют, аварії тощо), які можуть виникнути як до моменту, так навіть і у день продажу (купівлі). Тому фактично реальну ціну речі (автомобіля), яку можна було б уважати «допустимою» для права купівлі суб'єктом, на якого поширюється дія Закону, і яка не надавала б такій речі (автомобілю) ознак неправомірного подарунка в розумінні цього Закону, можна отримати, лише оцінивши її на момент придбання (продажу).

Таким чином, доведення або спростування викладених у повідомленні громадської організації «Рада з захисту законності та правопорядку» фактів щодо ймовірного порушення Трубаровим В.М. вимог статті 23, 24 Закону в законному порядку не вбачається можливим.

З повагою

Голова Національного агентства

О.А. Мангул